

Рудь Н. В.,

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету
Науковий керівник – **Боднар О. А.**, кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Незважаючи на складну ситуацію в країні, страховий ринок продовжує своє функціонування та відіграє досить значущу роль. Страхування є однією із послуг які надаються страховиками як фізичним, так і юридичним особам. Більшість страховиків організували свою роботу, здійснивши евакуацію співробітників у безпечніші регіони, забезпечивши віддалену роботу персоналу, збереження технічних засобів та баз даних, але водночас страхові компанії зіткнулися з серйозними викликами [1].

Дослідження ситуації щодо роботи страховиків у період військових дій дає можливість зазначити, що сьогодні на ринку нон-лайф працює 132 страхові компанії, з них 25 страховиків (9% загального обсягу ринку) не надали відповідей щодо діяльності у період війни, 17 страховиків (менше 2% обсягу ринку) заявили, що на час надання відповідей ще не налагодили процес виплати страхових відшкодувань [1].

Також на страховому ринку сьогодні працюють 13 страховиків зі страхування життя. Усі вони провадять діяльність, обслуговують клієнтів та здійснюють страхові виплати, але водночас компанії повідомляють про значне зниження надходжень страхових платежів, фіксуються обмеження в діяльності компаній, пов'язані зі складнощами організації зв'язку та роботи персоналу, ускладненим доступом до офісів та оригіналів документів [3]. Усі ці фактори досить ускладнюють здійснення страхових виплат, а особливо внаслідок смерті осіб, застрахованих на окупованих територіях.

Найбільші страхові компанії України з початку російського вторгнення підтвердили чинність договорів страхування та свої зобов'язання з відшкодування за страховими випадками. Національний банк, як регулятор на ринку страхових послуг, 27 лютого 2022 року рекомендував страховикам спростити процедуру врегулювання випадків, що мають ознаки страхових, шляхом максимального використання електронних документів і копій необхідних документів у разі неможливості або ускладнення можливості отримання їх оригіналів, а також застосовувати інші засоби дистанційного врегулювання страхових випадків [2].

Одним із перспективних напрямів розвитку страхування є INSURTECH. Insurtech ґрунтується на переконанні, що страхова галузь є готовою для інновацій та змін. Insurtech досліджує напрями, якими великі страхові компанії мають менший стимул користуватися. Наприклад, пропонуючи надзвичайно

налаштовані поліси, соціальне страхування та використання нових потоків даних з пристроїв для динамічного визначення премій, відповідно до спостережуваної поведінки [5].

Неминучим наслідком кожної війни, нажаль, є руйнування та збитки. В свою чергу, страхування є саме тим механізмом, який, як правило, покликаний забезпечити компенсацію та відшкодування збитків. Війна призвела до значного зниження розміру грошових надходжень страхових компаній у вигляді страхових премій, деякі страхові компанії відзначають падіння надходжень більше ніж на половину [4].

Отже, враховуючи всі особливості процесу надання страхових послуг в період військових дій, важко зробити стовідсоткові прогнози, але розуміючи всю важливість стабільності фінансової екосистеми, потрібно якомога ретельніше підходити до цього питання. Якісний розбір та аналітика питання проблем страхування під час воєнного стану сприятиме покращенню загальної системи функціонування банків в цілому.

Список використаних джерел:

1. Під час дії воєнного стану ринок страхування продовжує працювати / Національний банк України: офіційний сайт. 2022. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/pid-chas-diyi-voynenogo-stanu-rinok-strahuvannya-prodovjuye-pratsyuvati--rezultati-opituvannya> (дата звернення 12.04.2023).

2. Економічна правда. Страхування під час війни. Що зміниться у страхуванні з введенням воєнного стану? *Електронний журнал*. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/04/14/685760/> (дата звернення 12.04.2023).

3. Інформаційне агентство Уніан. В НБУ розповіли про ситуацію на ринку страхування в Україні під час воєнного стану. *Інтернет ресурс*. URL: <https://www.unian.ua/economics/transport/kompensaciya-za-poshkodzhennya-avto-pid-chas-viyni-shcho-potribno-robiti-instrukciya-vid-strahovih-novini-ukrajina-11781600.html> (дата звернення 12.04.2023).

4. European business association. Що змінюється у страхуванні в умовах воєнного стану. URL: <https://eba.com.ua/shho-zminyuyetsya-u-strahuvanni-v-uvoh-voynenogo-stanu/> (дата звернення 12.04.2023).

5. Гончар Є. А., Лункіна Т. І. Insurtech як перспективний напрям розвитку страхових компаній, зб. наук. пр. за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 24-25 листопада 2022 р. С. 54-55.